

● PLETENINA

Predvsem boljša kakovost in še naprej v korak z modo

Pletenina je ena izmed tistih delovnih organizacij, ki jo po imenu prav gotovo poznamo vsi, saj ga najbrž ni med nami, ki ne bi kdaj kupil denimo spodnjega perila, vrhne majice ali kopalke, ki nosijo oznako te tovarne. Čeprav ima Pletenina sedež na Zaloški 14, to je v občini Center, tu ima poleg tehničnega vzdrževanja še oplemetilnico, pri krojevalnico in konfekcijo, sta dva pomembna obrata tudi pri nas: v Bizoviku je šivalnica, v poslopiju na Leskovškovi cesti v industrijski coni Most pa so poleg finančnega, nabavnega in prodajnega sektorja še pletilnica in skladišče končnih izdelkov. Šivalnici imajo še v Sodražici in Litiji (konfekcija Jevnica).

Za boljšo predstavo o tem, kaj pravzaprav dela 1100-članski kolektiv te »ženske« delovne organizacije, med zaposlenimi jih je namreč kar 961, naj povemo, da je njihova osnovna surovina preja, ki jo potem predelujejo v pletivo, katerega konfekcionirajo v več programov. Na leto naredijo okoli 700 ton pletiva, iz njega pa pet in pol milijona komadov raznih izdelkov. Delajo predvsem spodnje perilo, modna oblačila za prosti čas (trenirke, vrhne majice, bombažne hlače, kopalke in še drugo) in oblačila z oznako Adidas, katerih glavni odjemalec je Slovenija šport na

osnovi kooperacije z Adidasom. Pletenina v jugoslovanskem prostoru, vsaj kar zadeva količino, ne zavzema pomembnejšega mesta. Po raziskavi izpred štirih let pokriva približno pet odstotkov potreb domačega trga po teh izdelkih. Podoben program kot Pletenina ima v Sloveniji še Beti iz Metlike, v Jugoslaviji pa je takih tovarn več.

Izdelki po programu Adidas zavzemajo po količini okoli 60 odstotkov njihove proizvodnje. Približno tretjina vrednosti tega programa gre v izvoz, drugo je namenjeno domačemu trgu. Ta izvoz predstavlja 90 odstotkov

vsega, kar prodajo zunaj naših meja, drugih 10 odstotkov pa izvozijo prek Jugotekstila (to so predvsem otroške majice) na zahodno nemški trg za firmo C & A.

Pleteninini izdelki so vedno v korak z modo, še zlasti kar zadeva barve; na tem področju so vodilni v Jugoslaviji. Imajo kar precej velik razvojni oddelk, v njem dela 60 ljudi. Prav tu prično nastajati modne in lepe Pleteninine kopalke, trenerke in druga oblačila, ki jih potem občudujemo v izložbah in trgovinah, če se že ne odločimo za njihov nakup. Ljudem, ki snujejo nove izdelke, tovarna omogoči pravočasen ogled modnih sejmov v tujini, tako da se seznanijo z modnimi trendi in novostmi. Vedeti morajo, kateri materiali, pletiva in barvni odtenki bodo moderni

Plavi laguni, odprta je bila lani, prodajajo tudi izdelke iz redne proizvodnje, v industrijski prodajalni na Zaloški, v bližini tovarne, pa predvsem blago z napako. Prav Pleteninine trgovine, zlasti na Starem trgu in v Plavi laguni, so vzgled, kako se izdelek ponudi kupcu. Majice, hlače, trenerke ali brezrokavniki, ki se na policah ali izložbah drugih tr-

Konec lanskega leta je Pletenina pred obratom na Leskovškovi cesti postavila kontejner, v katerem prodajajo vse, kar ostaja pri proizvodnji; tako je na primer tam mogoče kupiti ostanke blaga, blago, ki ga niso dali v proizvodnjo, sukanec, zadrge in podobno. Kontejner je odprt vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. do 15. ure, ob torkih in četrtek do 16. ure.

govin izgubijo v množici oblačil in vsak zase niso videti nič posebnega, so tu sestavljeni in barvno usklajeni tako, da naravnost vabijo kupca.

V Pletenini načrtujejo, da se njihov proizvodni program v naslednjih letih ne bo bistveno spremenil. »V osnovi bo ostal takšen kot je, izboljševali pa bomo kakovost, predvsem z boljšimi surovinami in sodobnejšo tehnologijo,« je povedal direktor proizvodnega sektorja Jože Jordan. Količin klasičnega perila ne nameravajo povečevati, poskušali pa ga bodo izboljšati tako, da bodo uporabljali finejša pletiva, bolj pa se bodo preusmerili v izdelavo oblačil za prosti čas. Njihovo ozko grlo pa je oplemetilnica na Zaloški cesti, v kateri zdaj delajo v treh izmenah, druge namreč v dveh, vendar kljub temu prihaja do zastojev. Zato nameravajo že letos spomladi, če se ne bo zataknilo pri pridobivanju dokumentacije, pričeti z gradnjo oplemetilnice v okviru obrata na Leskovškovi cesti. Denar za ta namen imajo že zbran. Tako bodo lahko bolj izkoristili tudi pletilnico, njihovi izdelki bodo kakovostnejši, proizvodne zmogljivosti pa bodo povečali za 20 do 30 odstotkov.

DARJA JUVAN

Pletenina

to sezono, kakšne surovine jim bodo na voljo in še vrsto drugih stvari. Zbir vseh teh opazovanj, razmišljanj in študij, je izdelava smernic za kolekcijo. Pripravijo se vzorčni modeli, med katerimi se potem dvakrat opravi izbor. Ko se odločajo, katero oblačilo bodo izdelovali v proizvodnji, upoštevajo uporabnost, vezavo, modnost, možnosti v proizvodnji in v prodaji. Vse to dogajanje poteka leto dni prej, preden se izdelek pojavi v trgovinah. Na leto pripravijo dve kolekciji: spomladansko in jesensko. Pri pogramu za Adidas pa so seveda vezani na to, kar jim predlaga Slovenija šport.

Pletenina prodaja svoje izdelke tudi v lastnih trgovinah. V salonu na Starem trgu imajo na voljo oblačila iz maloserijske proizvodnje pa tudi modele, izdelane posebej za ta lokal. Podoben salon imajo še v okviru Kočne v Kamniku. V trgovini v

● SEJEM MODA 87

Paša za oči in priložnost za kupčije

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bil od 12. do 15. januarja 32. sejem konfekcije, modnih tkanin, usnjarsko-predelovalne industrije, modnih dodatkov in spremljajočega programa Moda 87. Na sejmu, ki sodi med osrednje prireditve tekstilne industrije v Jugoslaviji, je na 17.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora prikazalo svoje izdelke 146 delovnih organizacij, tretjina od njih je bila iz Slovenije. Kljub temu, da so letos sejemsko površino povečali za 1100 kvadratnih metrov, niso mogli zadovoljiti vseh tistih, ki bi tudi radi nastopili na tem sejmu, kot tudi tistih, ki so želeli dobiti več prostora od odmerjenega. Zadnja leta je namreč opaziti, da se za sejem zanima vse več razstavljavcev, hkrati pa nanj prihaja več poslovnih ljudi, to je kupcev in udeležencev raznih konferenc in seminarjev, med katerimi je veliko tudi gostov iz tujine.

Vse dni se je na sejmu kar trlo obiskovalcev. Jugoslovanski izdelovalci konfekcije (ta vrst je bila na sejmu tudi najbolj zastopana), modnih tkanin, trikotaje, usnjene in krznenne konfekcije, galanterije, obutve, modnih dodatkov in spremljajočega programa (sukanci, gumbi, preje...) so prikazali, kakšni so modni trendi in modne novosti letošnjega leta. Sejem so tudi letos spremljale modne revije, ki jih je v Festivalni dvorani pripravil Center za sodobno oblačenje Ljubljana. Bilo je tudi več poslovnih srečanj tekstilcev in trgovin, strokovnih posvetovanj ter dogovorov domačih in tujih kupcev s proizvajalci.

Med delovnimi organizacijami iz naše občine sta na sejmu Moda 87 sodelovali Pletenina in Velana; prva je predstavila programa za prosti čas, druga pa kolekcijo pletenih in tkanih zaves v zelo nenavadnih barvah. Med razstavljavci iz drugih republik, ki jih boljše poznamo tudi v naši občini, smo na sejmu opazili Bilečanko, tovarno prepro iz naše pobratene občine Bileča.

Pleteninin program za prosti čas, imenovan jogging program, sestavlja go predvsem bombažne trenerke, vrhne majice, kopalke, puloverji, hlače iz bombaža, tudi brezrokavniki, vse modno oblikovano in barvno usklajeno med seboj, ni namenjen le športu in rekreaciji, marveč gre za oblačila, primerna za trenutke sprostitve, denimo kadar bremo knjigo ali poslušamo glasbo. Vera Kužnik, vodja prodaje za domači trg v Pletenini, nam je povedala, da je večina njihovih izdelkov, razstavljenih na tem sejmu, že v trgovinah. Novosti sta bili predvsem dve: otroški program v sivi barvi, ki bo naprodaj konec julija meseca, in trenerka iz svetlečega rjavega blaga, gre za blago iz mešanice bombaža in poliestra, ki se je na zahodu že lepo uveljavilo, za Pletenino pa je kot polizdelek novost. Svetleče trenerke bodo naprodaj jeseni.

Zivahne barve Velaninih zaves so na sejmu vzbujale precej pozornosti. Kot je razložil vodja prodaje v Velani Mirko Semeja, so s tem svojim izborom predvsem hoteli testirati

● SINDIKATI V AKCIJI ● SINDIKATI V AKCIJI

O zaključnih računih in spremembah v samoupravni organiziranosti OZD

Zaključni računi 1986 so bili osrednja točka 7. seje občinskega sveta Zveze sindikatov Ljubljana Moste-Polje. Prav tako je bila to osrednja točka posvetov s predsedniki OO ZS, ki so potekali v drugi polovici meseca januarja. To ni naključje, saj Zveza sindikatov Slovenije že vrsto let vodi aktivnosti okrog obravnave in sprejema zaključnih računov z namenom, da bi delavci obravnavali rezultate gospodarjenja, ki so jih dosegli v preteklem letu. Predvsem pa je namen teh aktivnosti celovita in objektivna predstavitev ter obravnava vseh pomembnejših dejavnikov, tako objektivnih kot tudi subjektivnih, ki so med letom vplivali na poslovanje OZD ter kakšne ukrepe in aktivnosti so delavci izvajali za odpravljanje motenj, ki so nastopale v proizvodnem oziroma delovnem procesu, kot tudi kakšni so bili učinki teh aktivnosti.

Z zaostrovanjem pogojev gospodarjenja je še posebej pomembno, da dobijo delavci temeljit vpogled v rezultate gospodarjenja, še posebej pa v številne vzroke in posledice, ki vplivajo na te smernice za odpravljanje dejavnikov, ki negativno vplivajo na ekonomsko učinkovitost ozd.

Delavci bodo zaključni račun za preteklo poslovno leto zavestno sprejeli le, če jim bo poslovanje predstavljeno v njim razumljivi obliki in celovito, predvsem pa dovolj zgodaj, da bodo o tem lahko tudi poglobljeno razpravljali. V tem smislu je občinski svet ZS tudi sprejel naloge osnovnih organizacij ZS v pripravi na obravnavo rezultatov gospodarjenja za leto 1986 skupaj z opomnikom, programom in rokovnikom.

V prijetni mali sejni sobi poslovne stavbe Emone na Šmartinski 130 v Ljubljani so člani občinskega sveta analizirali tudi potek letnih članskih sestankov in izrekli vsi kritiko tistim osnovnim organizacijam ZS, ki še vedno niso izvedle letnega članskega sestanka (ca. 20 %) ali pa o njem občinskega sveta niso obvestile. Sprejeli so tudi predlog statutarnega sklepa občinske organizacije ZS in poslovnik o notranji organizaciji in načinu delovanja občinskega sveta ZS, oba usklajena in dograjena v smislu novitet statutov ZSS in ZSJ.

Nadalje so člani Obs ZS obravnavali tudi gradivo za družbenopolitični zbor SO, kamor bodo stališča njihovi predstavniki — člani DPZ tudi vestno prenesli.

Prisotni so dobili tudi informacijo o spremembah samoupravne organiziranosti združenega dela v naši občini v preteklem letu in ob še nekaterih pobudah za reorganizacijo OZD v zvezi s tem sprejeli tudi določila konkretnih zadolžitve za OO ZS v teh OZD. Menili so, da mora biti pristop Obs ZS do sprememb samoupravne organiziranosti selektiven do posameznih primerov in ne smemo biti a priori proti vsaki spremembi v organiziranosti združenega dela, ker bi s tem posegali v neodtujljive pravice delavcev v nekaterih primerih tudi nujno onemogočili večje prilaganje pogojev gospodarjenja na podlagi tržnih zakonitosti, uvažanje večjih ekonomskih spodbud delavcem za boljše, učinkovitejšo in produktivnejše delo. Spremembe morajo spodbujati in zagotavljati večjo poslovno učinkovitost v celoviti družbeni reprodukciji, kar se vse mora čimprej izkazati v ustreznem vrednotenju proizvodnega dela, kreativnega in inovativnega znanja. Spremembe morajo dograjevati in spreminjati zaradi ne samo večje ekonomske, marveč tudi samoupravne in poslovne učinkovitosti, zato v sindikatih ne moremo pristajati na tendence ozkih interesov posameznih delavcev, ki nimajo osnove v naštetih temeljnih ciljih in učinkih.

Zato mora vsaka OO ZS ob eventualnih pobudah za spremembe samoupravne organiziranosti zahtevati, da se o pobudah in vprašanjih temeljito razpravlja na IO ZO ZS in sindikalnih skupinah. Prav tako mora vztrajati, da se v elaboratu, ki se izdela v OZD, upoštevajo določila ZZZD in osvetli organiziranost tudi z vidika samoupravne in delegatske učinkovitosti. Predvsem pa se morajo ekonomski in poslovni učinki sprememb redno preverjati pri zaključnih računih in se ugotavljati tudi odgovornost predlagatelja sprememb, če v poslovnem letu dejanski rezultati bistveno odstopajo od pričakovanih oz. utemeljenih.

Skratka, občinski svet ZS je na tej seji poglobljeno spregovoril o pomembnih aktivnostih sindikata, od aktivnosti osnovnih organizacij ZS pa je odvisno, kako uspešno bomo vse te naloge opravili.

M. M.

učinek na obiskovalce sejma, saj so se zavedali, da zaveze v tako vpadljivih barvah le redki kupujemo za svoja stanovanja. Zatrđil pa je, da bodo vsi razstavljeni artikli v drugih barvnih odtenkih kupcev na voljo v trgovinah že konec tega meseca.

Najvišje priznanje ljubljanske mestne skupščine, kipec »Ljubljanski zmaj«, so na sejmu Moda 87 za najboljše izdelke iz devetih blagovnih skupin prejeli: Beti Metlika (moda za otroški program), Svilanit, tozđ Svila (modni dodatki), Rašica

(oblikovalka Jelka Kermavner za pletenine), Odeja Škofja Loka (tekstilije za notranjo opremo), Tkalnica Vižmarje (za modne tkanine), Mura iz Murske Sobote (za moško in žensko konfekcijo) in Industrija usnja Vrhnika (za usnjeno in krznenno konfekcijo). Diplomom »Ljubljanski zmaj« pa je prejel tudi Pletenina za modna oblačila namenjena prostemu času. Podelili so še nagrado Društva oblikovalcev Slovenije, nagrado revije Jana »zlata Jana« in priznanja revije Medie Marketing.

D. J.

Razstavljeni prostor Pletenine na sejmu Moda 87 (Foto: Darja Juvan)

MEDOBČINSKA GOSPODARSKA ZBORNICA LJUBLJANA LJUBLJANSKA TURISTIČNA ZVEZA LJUBLJANA OBRTNA ZDRUŽENJA LJUBLJANSKE REGIJE

razpisujejo

NATEČAJ za nove spominke ljubljanske regije

1. K sodelovanju vabimo vse posameznike, likovnike, šolsko mladino, aktivne zadržnikov, izdelovalce domače obrti, oblikovalce, arhitekta, upokojenke in druge, da s svojimi predlogi in izdelki sodelujejo v natečaju. Vabimo tudi OZD, društva upokojenec, društva paraplegikov, člane turističnih podmladkov, pionirske šolske zadrage, člane turističnih društev.

2. Namen natečaja je v spodbujanju čim širšega kroga občanov za oblikovanje in izdelovanje najrazličnejših izdelkov, ki bodo lahko služili kot turistični spominke. Še zlasti apeliramo na posamezne OZD na območju ljubljanskih občin, da poskušajo del svojih proizvodnih programov razumeti tudi kot turistično zanimiv izdelek, na to pa se navezuje npr. vprašanje embalaže, opreme itd.

3. Kaj so spominke? Na kratko povedano: to so vsi tisti predmeti ali izdelki, ki jih kot turisti, izletniki ali gostje v tujem kraju kupimo, dobimo v dar, vzamemo ipd, in odnesemo v svoje primarno kulturno okolje. To so lahko uporabni in okrasni predmeti, tudi taki, ki jih lahko pojem ali popijemo, to so izdelki domače in umetne obrti pa razglednice (kopije starih in take s sodobno fotografijo in oblikovanjem), plakati, nalepke, majice, kopije spomenikov, premične kulturne dediščine, likovna dela, maskote, jedilni listi in še kaj ...).

4. V natečaju bomo upoštevali vse izdelke, ki bodo poslani do razpisnega roka. Posebna strokovna komisija v sestavi: Drago Železnik, predsednik Janez Bogataj, član Marjan Loboda, član Janez Suhadolc, član Niko Jerman, član Milan Aleš, član Dragan Kovačević, član Zvone Žagar, član

bo ocenila izdelke na osnovi naslednjih kriterijev: — kriterij kakovosti (gradivo, izdelava, celovitost), — kriterij kulturne dediščine (glede na Ljubljano in širšo okolico), — kriterij aplikativnosti izdelka, — kriterij ekonomske vrednosti, — kriterij tipičnosti in lokalne vezanosti, — kriterij likovne estetske vrednosti. Izdelek mora biti tudi tehnološko primeren za organizirano proizvodnjo spominkov

5. Natečaj traja do vključno 28. 2. 1987. Ideje in izdelke (lahko tudi prototipe) pošljite na naslov: Medobčinska gospodarska zbornica Ljubljana, Igriška 5.

6. Rezultati natečaja bodo objavljeni v ustreznih sredstvih javnega obveščanja, razstava vseh prispelih in nagradnih izdelkov pa v maju 1987.

7. Nagradni spominke oz. izdelki bodo poleg nagrad v višini: 1. nagrada 300.000 din 2. nagrada 200.000 din 3. nagrada 150.000 din prejeli tudi priznanje za najboljše spominke ljubljanske regije. To priznanje naj bi v bodoče tudi pomenilo znak kakovosti za spominke na območju ljubljanske regije.

8. Posebne denarne nagrade za najbolj uspele spominke pa bodo podelili: — Dom Ljubljana, — Kompas Ljubljana, — Ljubljanska turistična zveza, — Ljubljanska kulturna skupnost, — Obrtna združenja Ljubljane.

9. Denarno nagrado v višini 100.000 din bo podelila Skupščina mesta Ljubljane za prispevke, ki bodo ponazarjali simbol mesta Ljubljana.

10. Po zaključenem natečaju in razstavi ostanejo vsi izdelki v lasti razpisovalca natečaja.